

Oljupsykosa

VARIÐ tykkum fyri Aberdeen-sjúkuni. M.a. hesi vóru orðini, sum kanadiski oljuserfrøðingurin, ið helt fyrilestur í Havn herfyri, hevði at boða føroyingum, sum nú so altráir vilja sleppa í gongd við oljuvinnu. Maðurin hevur búð og starvast við oljuráðgeving í New Foundlandi í meira enn 20 ár. Hann kennir seg aftur, tá hann kemur til Føroya og frættir um ynki okkara — og eisini óttan — at fara í gongd við oljuvinnu.

KANADIUMADURIN heldur seg kunna draga ein paralell millum víðurskiptini í New Foundlandi og so í Føroyum, tá tað snýr seg um fyrstu royndirnar at koma upp í oljuvinnuna. Kanadiumenn royndu at læra av mistøkunum, sum Aberdeenbúgvar gjørdu. Serfrøðingurin segði í samrøðu við Sosialin í farnu viku, at tað er sera umráðandi, at royndirnar aðrastaðni verða settar í rættan samanhang, tá mett verður um tær og niðurstøður gjørdar. Føroyingar at syrgja fyri, at tað í tí almenna orðaskiftinum, sum nú er, verður eggjað til

tað góða og ávarað móti tí óhepna.

TAD eru helst ymsar meiningar í Føroyum, antin vit skulu skunda undir eina oljuvinnu ella ikki. Hópferðin til Skotlands herfyri sigur okkum so mikið sum, at tað er stórur áhugi fyri at koma í gongd. Og hetta er kanska einki nýtt fyri føroyingar: at tá okkurt nýtt tekur seg upp, so vilja bráðdliga allir í gongd beinanvegin. Vit minnst, hvussu var við flakavirkjunum. Fekk ein bygd slíkt virki, so skuldu bráðdliga allar aðrar eisini hava tað. Og soleiðis kundi verðið hildið áfram at reksa upp dømi: bátahylar, havnir, vegir, lendingar, berg-hol, trolarar, smoltstøðir, bygðarhús, ítróttarhallir, fótbóltsvøllir osfr. osfr. Hetta eyðkennir føroyingin uppá gott og ringt. Vit hava dirvi og vilja, men kenna ofta ikki hógv.

NÚ oljupsykosan hevur rakt okkum, stingur óttin seg upp, at vit heldur ikki hesa ferð skulu duga okkum hógv. Og tað er tí sera gott at vit fáa vitjan av útlendingum, sum kunnu siga frá teirra royndum

á økjunum, umframt at vit sjálvi leita út til aðrar at fáa innlit í gongdina har. Tað eru tey, sum halda, at vit hava ikki tíð til at biða ella drála. Vit mugu í gongd her og nú. Loyvi til útlendingar at bora alt fyri eitt. Onnur, ið kortini ikki hava gjørt nógv um seg enn, siga, at samfelag okkara tolir ikki eina oljuvinnu. Og so hava vit tey, sum liggja mitt ímillum, nevniliga verandi stýrið við javnaðarløgmanni á odda. Hesin hevur aftur og aftur víst á, at her skal einki skundast igjøgnum, men áðrenn vit fyrir okkum nakað víðari, so skal undirgrundarmálið verða avgreitt. OG harafturat skulu vit hava gjørt okkum greitt, hvat tað er vit vilja — og hava fingið fullan kunnleika til avleiðingar av eini oljuvinnu her á landi.

HÓAST nógv er skrivað og sagt um oljuvinnu nú í seinastuni, so sóknast ein eftir einum dialogi, einum orðaskifti um avleiðingarnar av eini slíkari vinnu — positivu og negativu. Ein sóknast eftir, at fleiri fólk luttaka í hesum dialoginum, soleiðis at tað ikki bert eru tey somu, sum úttala seg. Her eru nógv-

ir spurningar at taka støðu til: hava vit ráð at biða, hava vit ráð at fara í gongd, hvør skal sleppa at bora, hvat kostar boringin, hvørji arbeiðspláss gever oljuvinnu, hvørja ávirkan fær hon á samfelagið, hvørjir upplýsingar fyriliggja longu um møguleikarnar fyri at finna olju, hvat skal til av fólk, fyrisiting, serkunnleika o.ø. fyri at fara í gongd!!!

VIT stuðla lögmanni og landsstýrinum í ynki teirra at fáa greiðu á undirgrundarmálinum, áðrenn avgerandi stig verða tikin móti veruligari oljuboring. Her er ikki at slaka yvirfyri dønum. Men samráðingarnar um hetta mál eiga ikki at draga út, tí til tess er málið alt og álvarsligt. Um vit vilja tað ella ikki, so verður farið at leitað eftir olju her hjá okkum fyrr ella seinni. Kemur undirgrundin upp á pláss, má so støða takast til, hvussuleiðis slík boring skal fara fram. Men hevur hetta skund, so hevur tað ikki minni skund at útgreina í æsir avleiðingarnar av eini komandi oljuvinnu — og út frá tí leggja ein skilagóðan oljupolitikk til rættis.

sosigaley

Eitt hugskot

Dagblaðið skrivur í oddargrein í gjár um oljuvinnu og hugleiðir um ymsar spurningar í hesum sambandi. Blaðið heldur fyri, at hvat eini komandi oljuvinnu her á landi víðvikur, so er alt so ógreitt og óvist. Her er spurningurin - finna vit olju - um vit skulu hava hana uppá land her ella hon skal latast øðrum útán at hon kemur í land í Føroyum. Onnur lond hava kunnað livað væl av at selja olju/borirætindi. Tað kunnu vit neyvan enn, men kanska um 20 ár skrivur Dagblaðið. Bláðið heldur, at vit í løtuni eiga at venda okkum meira móti oljuvinnuni í øðrum londum og royndu at fáa

føroyingar uppí hesa vinnu. Higartil hava vit gjørt ov lítið fyri at fáa gongd á og fyri at seta skjótil á skjýtur blaðið upp, at vit skipa eina læru- ella arbeiðsávising fyri tey, ið hava hug at royndu hesa vinnu. Bláðið skrivur víðari:

"Hetta kundi verið gjørt so lætt sum at sett eitt fólk afurá Sofusi Poulsen, umbodsmanni okkara í Aberdeen, sum bert hevði til uppgávu at útvega læru- og starvspláss innan útlendsku oljuvinnuna. Eitt tilíkt fólk við ávisum innliti í vinnuna, við samskipti við tey, ið rekrutera fólk til hesa vinnu, hevði óivað verið nokk til at loyst arbeiðsloysistrup-

ulleikan hjá teimum mongu, ið við ella utan umskúling høvdu kunnað fingið starv innan hesa vinnu. Skulu vit sjálvi stýra okkara egnu oljuvinnu, tá og um oljan einaførð spríkir upp úr landgrunninum ella longur út, so kundu vit havi manningina klárad, um hana viljan var til steðar" skrivur Dagblaðið.

Avgjort ein áhugaverður tanki. Hetta uppskotið átti saman við øðrum uppskotum í sambandi við oljuvinnuna at verið tikin við í tí dialogi, orðaskifti, sum vit í oddargrein í dag mæla okkara politikarum o.ø. til at taka upp. Gongd er longu við at koma á henda eina partin av olju-

málinum: nevniliga hann at fáa føroyingum arbeiði í oljuvinnu aðrastaðni. Landsstýrið setti í fjør pening á figgjarglógina til eitt fólk at fara undir fyrircerkingar í sambandi við oljuvinnu heima sum úti og herfyri fóru so fyrstu føroyingarnir av landinum at útbúva seg á økinum. Nú er so spurningurin: how to proceed - hvussu halda vit fram? Vit hava brúka fyr sokallaðum "Brain-stormi", har uppskot verða lögð fram. Og her má sigast, at Dagblaðið, er á røttu kós. Tað hevur fostrað eitt slíkt uppskot, men um dugur er í tí er so nakað, sum politikarar o.a. nú eiga at meta um. Hvat man Sofus Poulsen sjálfur halda um slíkt! Tað kundi verið áhugavert at víð.

Norðurlond og EF

Alt meðan finnar og svar nærkast EF í hvørjum taki royndu norðmenn at andøva ella halda ímóti. Hesar seinastu dagarnar hava norskir fiskimenn stongt fleiri av teimum stóru havnum sum móttmæli móti eini komandi EØS-avtalu, sum gever eitt nú sponskum skipum loyvi at fiska í norskum sjógvum. Norðmenn eru í tveimum bólkum. Annar er fyri at nærkast EF, meðan hin als einki vil hava við EF at gera. Í gjár skuldi so avgerðin um EØS takast og roknað hevur verið við, at norska stjórnin at enda fór at ganga eini avtalu á møti. Spurningurin er so, hvat vit føroy-

ingar ynskja norðmenn skulu gera. Helst megu flestu av okkum vóna, at handa EØS-avtalan kemur í lag. Tí ger hon ikki tað, so kann verða líkt til, at Noreg endar í fönninginum á EF saman við Íslandi, Finlandi og Svøríki og kanska eisini Grønlandi um ikki so nógv ár. Tá er ikki ringt at gita sær til, hvat Føroyar enda. Men við eini EØS-avtalu verður spurningurin um limaskap í EF í hvussu er útsettur í nógur ár, og hesum kunnu vit føroyingar best liva við. Tí er at vóna at handa avtalan kemur í hús.

